

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

12. An peccatum continens multas specie malitias divi di in confessione
possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

principali actu satis explicatur ea praecedentia; vel
ratione sequentia, quae actum comitari consueverunt, quae
ad ipsum non extrahunt ad aliam speciem: nam
ad summum aggravant intra eandem, quae non
necesse est explicanda, ut paulo post dicitur §. 1. de
verborum tantis aggravantibus. Dixi, sine ordine ad aliam
speciem copulam: tunc enim certo essent explicanda:
quia jam committit aliud numero peccatum.

§. XI. De sine peccaminoso, vel non peccaminoso.

Diximus de mediis, dicamus nunc de fine, exem-
plumque charitatis gratia sit ejusmodi. Sit, qui
ad peccatum Millam die festo ad finem furandi, vel studendi,
betone manifestari talis finis in Confessione, idem so-
loqui, quod in quocumque actu commissionis, ut si quis
peccet propter adulterium, vel propter studium, debet
etiam adulterium & adulterium explicare?

74. Dico, si finis sit ex se pravus, nequaquam debet. Ita Suarez
de peccat. disp. 22, sect. 4, num. 8. alique passim. Ratio est
quia in peccato casu duplex adest specie malitia, in poste-
riore domtaxat una. Quare in casibus propositis, si Mi-
llam reliquas, vel fueris ut studeas, satis est si dicas, te
peccatum non interfuisse vel esse furatum: si vero ut adul-
terium patres, tum furtum, vel Millam, tum adulterium
esse omnino explicandum.

75. At quando utrumque est aperiendum, potestne
separatum fieri, in hunc modum, *Furatus sum & insu-
per habui animum adulterandi*? Respondeo in duobus
casibus procedere hoc dubium possit. Primo in casu,
quo prima vice unum ex his factus es, oblitus inculpa-
biliter alterius; velis postea, illud, quod oblitus fuisti,
confiteri.

76. In priore casu, Dico non posse separatim aperi-
ri. Ita Delugo de pen. disp. 19, n. 652. contra Suarez de pe-
nit. disp. 12, sect. 2, n. 9. Ratio est quia non explicares pec-
catum quod fecisti, sed significares te duo peccata fa-
ctisse, quod non est verum; Sacerdos enim dum audit
te furatum esse, & deinde te voluisse adulterium; ex tuo
modo loquendi duo numero peccata concipit te com-
misisse, cum tamen tu unum numero, cum duplici illa
malitia commisisses.

77. In casu posteriore Dico aperiiri posse separatim;
& sic quia in prima Confessione jam dixi me v. g. fura-
tum esse: satis habuero si in secunda Confessione dicam
Habui animum adulterandi. Ita Sanchez l. 4, in Dec. 1. 1.
n. 14. alique plures apud Bonacina disp. 5, de Sac. q. 5,
sect. 2, §. 3, diff. 1, n. 9. Ratio est quia jam subdidi clavi-
bus primam malitiam: satis igitur erit si postea expli-
cem secundam. Est autem adhibenda limitatio quaedam,
quam mox afferam num. 81.

78. Dices. At sic significabo me duo peccata com-
misisse, sicuti modo significabam in prima Confessione
Respondeo non ita esse: nam quando illa separatim sit
in eadem Confessione; ego ex modo loquendi signifi-
cabo duo peccata commisisse: at quando id facio in
secunda Confessione: non significo me commisisse
duo peccata, sed praescindo: possum enim secunda vice
confiteri idem peccatum, quod aliis sum confessus, atque
adeo dum dico me adulterium voluisse: non significo
me adulterium solum voluisse, ut ex modo loquendi si-
gnificabam in prima Confessione.

§. XII. An peccatum continens multas specie malitias
dividi in Confessione possit.

79. Ex proximè dictis solvitur celebris illa & uni-
versalis dubitatio, an malitia, seu circumstan-
tia, quae necessario in Confessione sunt explicandae ape-
riant separatim: v. g. qui habet votum castitatis, pec-
catum contra ipsum, utrum possit, dividendo peccatum
sic se accusare: *Peccavi contra castitatem, & insuper pec-
cavi contra votum à me emissum*: an verò obligetur sic
Pars II.

unum loqui, *voti castitatis à me emissi reus, contra ip-
sum delinquit.*

80. Dico simili ratione qua §. praecedenti diximus,
posse nos hic dubitare, Primò in casu primae Confes-
sionis. Secundò in casu secundae Confessionis, quando
forte in prima alicuius necessariae circumstantiae fueris
inculpabiliter oblitus. Et simili quidem responsione Di-
co in priore casu non posse, posse verò in posteriore.
Rationes sunt eadem, eodem superiore §. à nobis allatae.

81. Supponimus tamen tum ibi, tum hic malitiam
non explicatam in prima, posse solum explicari sufficien-
ter in secunda: v. g. in casu voti praedicti, potest; quia
dicendo in secunda Confessione, *peccavi contra votum*,
ita malitia in prima Confessione omissa declaratur. At
in peccato v. g. violentiae; non potest: Si enim quis,
exempli causa, violenter puellam cognovit, & prima
Confessione dixit, *se cognovisse puellam*: si in secunda di-
cat, *se violentum in quadam personam fuisse*; non suf-
ficienter explicat peccatum in ultima specie à se com-
missum: violentum enim esse contra aliquem, est quid
genericum ad violentum in re, in persona, in honore.

§. XIII. An peccatum complexens plures numero malitias
dividi in Confessione possit.

82. Sed jam suboritur alia dubitatio. Diximus de se-
paratione malitiarum specie distinctarum: quid
de divisione numerica? Aliquis v. g. unico ictu duos ho-
mines interemit: potestne se accusare in hunc modum?
Occidi unum hominem, & deinde, Occidi alium hominem.
Sic etiam si forte eriperit quis centum aureos, licetne
sic fateari? *Furatus sum quinquaginta, & deinde, furatus sum
alia quinquaginta.*

83. Dico in prima, eademque Confessione non lice-
re. Ita Valquez q. 91, de pen. art. 1. dub. 3, quia juxta supra
dicta non explicatur peccatum commissum, sed duo
peccata, quae commissum non sunt. Superest ergo solum
decernere de secunda Confessione, quando forte quis
in prima inculpat & sine solo factus est suum pecca-
tum sub una malitia, sed deinde recordatus vult aliam
confiteri: potestne hanc solum manifestare? Dico iti-
dem, cum Delugo de pen. 1. 6, disp. 16, sect. 1660 juxta
superius dicta, posse, sed sub limitatione allata n. 81. id-
est quando in secunda Confessione explicari potest ma-
litia omissa, sine mentione, seu sine consortio alterius
jam manifestatae Ratio est eadem ac ibidem dicta.

84. Hinc collige, quia in homicidio duorum uno
ictu perpetrato, violatum est duplex ius duorum homi-
num; licebit tibi in secunda Confessione dicere tantum,
Occidi hominem: quia satis explicabis malitiam non-
dum clavibus subdidisti. Ita etiam in unico furto, quod
gravior laesit duos; propter eandem rationem. At in
furto centum aureorum v. g. quo laesisti ius fortunatum
unius tantum hominis: si in prima Confessione dixisti
te furatum esse quinquaginta, & deinde in secunda, *te
alia quinquaginta esse furatum*; non satis explicares pec-
catum tuum: quia explicares à te violatum esse ius for-
tunatum in quinquaginta, quod nunquam fuit: necesse
igitur tunc erit aperire iterum peccatum tuum, id est *fura-
tum te esse centum aureos*: Expeditius te gessisses, si in pri-
ma Confessione dixisses *te furatum esse materiam gra-
vem*: nam ad aliud deinde non obligaberis. Sed de hac
re dicitur infra cap. 8, §. 1.

§. XIV. De peccatis ex ignorantia,

85. Vi ex ignorantia vincibili & moraliter culpa-
bili delinquit, ejusdem specie peccatum commit-
tit, atque is qui scienter. Ita Sanchez l. 1, in decal. c. 17,
num. 2. Suarez de penit. disp. 22, sect. 4, num. 14. Valquez
1. 2, disp. 11, qui limitat in infidelitate. Ratio est quia
finaliter malitia in utroque casu ex eodem obiecto su-
mitur: exemplis rem clarius proponamus. Dicimus ejus-
dem speciei homicidium fecisse eum qui occidit quem
sciebat